

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

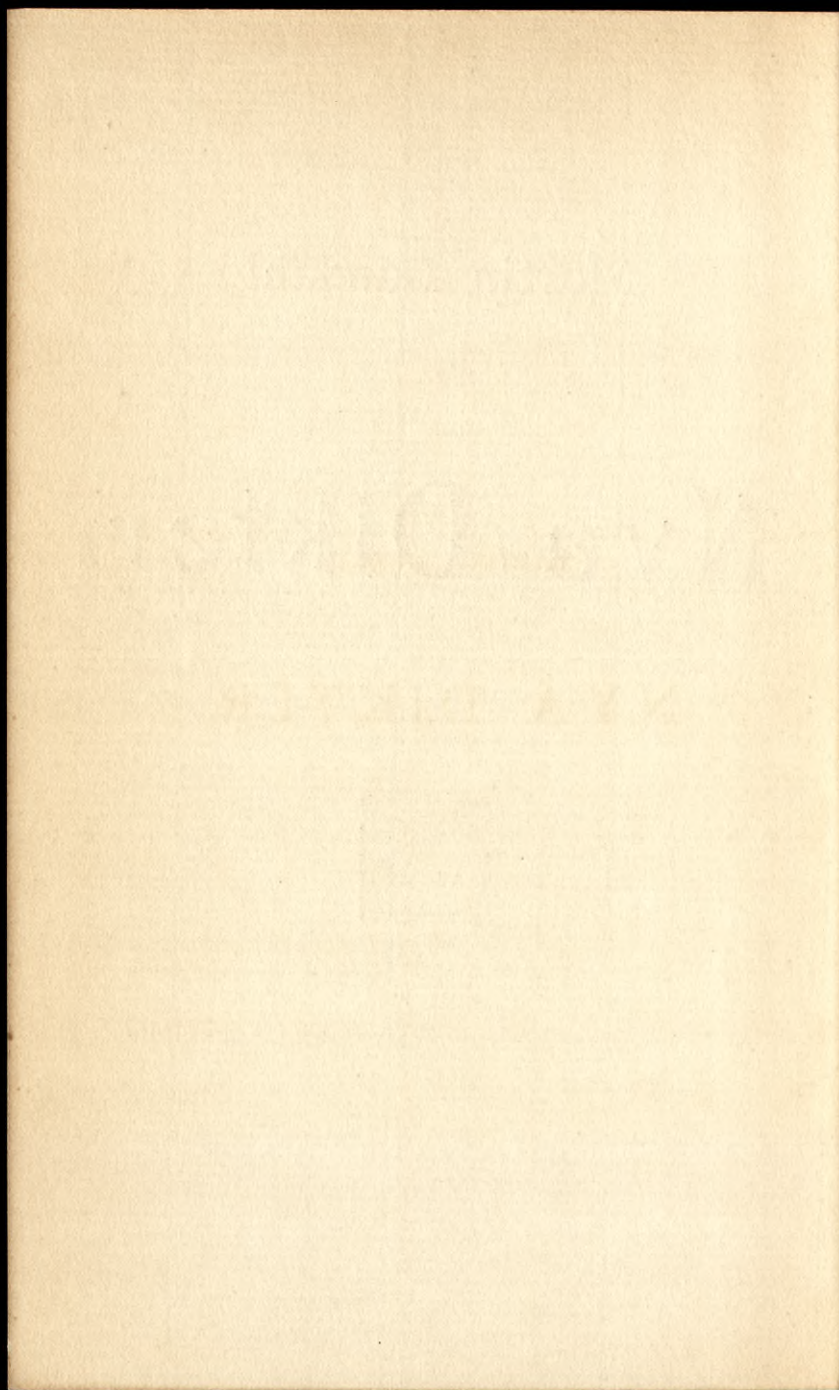
332

Martin Landahl

Nya Dikter

WAHLSTRÖM & WIDSTRAND
STOCKHOLM

MARTIN LANDAHL.

NYA DIKTER.

NORRKÖPING
M. W. WALLBERG & C:o BOKTRYCKERI
1896.

Innehåll.

	Sid.
En sång om stjärnan	7
Fruktskörd	10
Dödens färd	16
De blå grottorna	23
Mirja och Marja	26
Sju sofvande systrar	29
Adjö och farväl!	33
Fest	35
Somnar och vinter	38
Pagera	42
Dvala	44
Lesbiskt vin	46
Mörkret	48
Besvärjelser	51
I hagen	54
En skrattande tös	58
Eolsharpan	63
Smärtan	66
Omfale	68
Echo	71
Nocturne	74
Kärleksvisa.....	76
Fanfaron	79

	Sid.
Mötesplatsen	82
Väntan.....	84
Drömsyn.....	85
Stämning.....	87
Landskap	89
Unga kärestor	91
Tyst!.....	93
Hypokonder	95
Det går en liten, liten båt	97
Majnatt.....	98
Färger	99
Valse excentrique.....	101
Tag bort!	104
Hvad båtar det vi sörja?	107
Färder på sjön	110
Hem!.....	115
Psalm	116
Resignation.....	120
Friskt mod!	123
Unghästen	125
Landstrykaren	128
På skullen	131
Följ med mig på vind!	133
En solskensdag.....	135
Bortom ladet	137
Vallpojken	139
Orrspel.....	141
Stämning.....	143

En sång om stjärnan.

Min älskade! uppå det haf
af stormupprörda vågor,
åt hvilka jag min farkost gaf,
— emellan mörka tågor
af stormskyns flikar stundom ser
en ensam stjärna på mig ner.

Den natt, som full af synd och kyal
skrider med töckenhöljda,
af fador väfda timmars tal
bland spillror skumomsköljda,
en ensam stjärnas ljus var nog
att lysa upp, när dagen dog.

När öfver de skeppsbrutnas ben
den hvälfda kölen skvallrar
om hafvets färd — ett blåhvitt sken
på dessa vågor dallrar,
och lägger vägen klar för mig
i eterglans så underlig.

Den stjärnans strålfod är det glöd,
hvarmed din blick mig binder,
är dina läppars skiftning röd
och dina bleka kinder,
ditt stora, blonda, rika hår,
som böljande till höften når.

Men först och sist det kärleksord,
hvarmed du under rodnad
mig helsar, när vid dukadt bord
jag släcker sinnets trånad,
när tyst med onämnd melodi
din kärleksdryck du skänker i.

Min älskade! en stormvräkt slup
med sorgens timmar lastad
och på de stora, vida djup
liksom ett nötskal kastad,
det är mitt lif, ett sorgens lån,
jag fått i händer ofvan från.

Fruktskörd.

Senhöstsolens sneda stråle
skälfver öfver frukträdgård.
Mildt ses rosenhägern småle,
vinterfrukten glänser hård,
Astrakaner te sig prydligt,
isgrått gyllen säger tydligt:
tag mitt tunga hufvud af,
tag mitt trötta hufvud af.

Senhöstvindens ilar fläkta
öfver fruktträds långa rad.
Alla gångar äro täckta
utaf fallen frukt och blad.
Allt är mängdt med doftens heta
andetag, som tyckas leta
sig i blodets pulsar in
likt ett pressadt, ojäst vin,

Årets öfverfulla krafter
hafva nått sin högsta glöd.
Fruktens mognad, rik på safter
lyser fram så hvit och röd,
längtar ifrigt att få plockas,
och de lystna händer lockas
att sig sträcka däremot,
och den ger sig utan knot.

Med de likt kristaller klara
äpplen kasta barnen boll,
men de äldre dem förvara
uti korgar, sängar, såll.
Ibland löfverk händer famla
bryta ifrån kvist och samla
denna rikedom, hvars prakt
årets växtkraft fram har bragt.

Ifrån stegars höjd med stänger
och med klykor fångas den.
Där i högsta toppen hänger
det en päronklase än,
men en yngling grenen rister,
tills den sista stjelken brister.
Bakom löfverk tränger fram
unga flickors muntra glam.

Och man samlar uti lador,
skördar uppå alla håll.
Fina vrister, runda vador
skymta under klädningsfåll.
Ljusa flätor glänsa, fladdra,
röda munnar le och pladdra,
öron små till skämtord lyss,
läppar släppa till en kyss.

Men i fruktträdgårdens gångar
och rabatters svarta mull
senhöstqvällens dödsdoft ångar
ängslande och fasansfull,
suger in när natten faller
uppå daggens våta galler
denna sista arma rest
utaf årets skördefest.

Och när natten becksvart söfver
in allt lif uti sin famn,
vandrar dödens ande öfver
fruktträdgård i spöklik hamn.
På den öfverblifna frukten
lägger sig den tunga fukten
öfver gräs och blad och allt
som ett täcke, mörkt och kallt.

Och de vissna löfven ropa
ut förbannelse och ve,
stråna böja sig tillhopa
uti stum förskräckelse.
Och tillvarons gåta, disig
löses — jorden suger i sig
med en lång och smärtsam kyss
allt, som egde lifskraft nyss.

Se, när fruktträdgårdar härjas,
när i höstens sena da'r
våra rika skördar bergas
lemnas dock så mycket kvar,
som är dömt till att förtvina
uti helvete och pina,
trampadt, bortstött och förödt,
som nyss lefvat — sjudit — blödt.

Dödens färd.

Det glider i natten en farkost förbi
för vindlösa vågors vaggning,
dess segel fattar mörkret i.

— Det är döden, som kommer från dragging.

Från rorkulten gnisslar
ett ångestskri,
i tågen det hvisslar:
förbi!

Där äro lagda på »lit de parade»
i ställningar underligt vridna
en hop unga flickor — till dödens stad
de färdas, af mardrömmar ridna.

För nattvindens kyla
med fot och med hand
de söka att skyla
hvarann.

Den ena har bunden en falskhetens sträng
kring locksvallet vid sin tinning.
Den andra ett dun ifrån oloflig säng
har fästadt kring halsens linning.

Hon sänker förgäfves
sitt hufvud ner,
ty barmen häfves
ej mer.

Den tredje har blottade skuldrans snö
af blodskammens brännmärke fläckad.
Den fjärde har bundit en tapp med hö
kring midjan, af fåfången gäckad.

En femte, som ljugit
med hela sin själ,
ha' maskarne sugit
ihjäl. —

Med bröstenas vårtor i glans af blod
en ligger med axlarne stödde
mot ankarets flyn — i hastigt mod
hon mördade barnet, hon födde.

Och ångesten lyser
på sällsamt vis
ur tåren, som fryser
till is.

Där ligga två, som förgifvit hvarann
med svekfulla kyssars baskhet
och haft sin åtrå till samme man.

Ur grinande anletens hätskhet
afunden stiger
spöklik fram,
men munnen förtiger
sin skam.

Och strödde omkring på lucka och läm
och stödde mot lutande master
ligger en onämd hop af dem,
som tärts af hemliga laster,
med sinade barmar
i fosforsken,
med maskfrätta armar
och ben.

Och ut af de färdandes skara står,
af de liflösa brösternas hvälfning
en namnlös skräck, som sin famning slår
öfver risade ryggars skälfning,
öfver ringlande flätor,
som drypa af blod,
från lif, som af trätor
bestod,

och följer i kölvattnets svarta brus
bland nattens och dimmans tågor
de fredlösa andarnes vingesus
med ängslande stumma frågor.

För hvarje lyftning,
dyningen gör,
en gripande snyftning
man hör.

Hvem vet, hvart han för dem, den lutande man,
som går däruppe och ordnar
och lägger till rätta en fot och en hand,
som i stelnandets kyla hårdnar.

Den bleke, som stör dem
med hånfullt skratt,
— hvem vet, hvart han för dem
i natt.

Där ligga de alla på »lit de parade»
hvarandra så ängsligt lika
och mannen han går där och ställer glad
med fångsten han gjort, den rika.

Men långsamt i natten
likt döendets skri
drar flodbäddens vatten
förbi.

Gud hjälpe dem alla, som färdas så
mot dödsrikets skumma stränder
och öfver den vindlösa floden gå
med burstna ögon — och händer,
som kanske letat
och sökt ändå,
men bättre ej vetat
än så.

Kanske om det unnats en tid åt dem
att här uppå jorden vandra,
de skulle letat sig vägen hem
under lärdom och ledning af andra,
och sluppit begråtas
vid dödssuckars ljud
och kunnat förlåtas
af Gud.

De blå grottorna.

Skymningens dimma böljar hit in,
och under oss brusar hafvet,
det haf som icke rörs af en vind,
men där allt lif blir begrafvet.

Det haf som breder sitt bittra salt
som en skorpa, hvarunder vi fångslas,
som vittrar allt och bär hat mot allt
och ryter och stönar och ängslas.

Där de långa reffarne sträcka sig ut
i det ändlösa mörkrets snara,
som fladdrar girigt, där är allt slut,
där har lifvet upphört att vara.

Mot dessa grottor stora och blå,
dem vredgade vågor tukta,
äro vi själfva så ömkligt små,
det gör, att vi bäfva och frukta.

Mot tomheten i dessa grottors svalg
som öppna sig för att sluka,
äro vi liksom mossor och alg
och känna oss svaga och sjuka.

Mot dessa suckar ur hafvets bröst,
som evigt på väldet poeka,
ljuder vår egen klagande röst
som en liten sjungande klocka.

Men därför skola vi tyste gå
och stiga varsamt härinne.
Och låta den stora naturen rå
uppå vårt hjärta och sinne.

Mirja och Marja.

Två unga systrar äro här,
den ena smärt om höften
och midja smal, — den andra är
en knopp med vackra löften.

När Mirja slingrar armen sin
om Marjas skuldror veka
och sträcker fram sin sammetskind
för henne till att smeka,

När Marjas unga fasta barm
ger värme åt den andra,
där de omslutna, arm i arm
i lustträdgården vandra.

När uppå rosen-häckars stig
de kyssas under gamman
och bruna flätor slingra sig
i lust och fröjd till samman.

När bortom badhusräckets väf
de huka sina kroppar
och vågen ibland manshög säf
i perlskum kring dem hoppar.

Dem följa mina tankar då
liksom en svärm af måsar,
som kretsa emot himlens blå
bland bergens högsta åsar.

Den ena, när som vårsol blank
belyser liljors kalkar,
jag älskar — hennes midja rank
min känslas tråndröm svalkar.

Den andra, när som höstens blad
de nakna slätter skyla,
jag sluter i min famn så glad
till värn mot vind och kyla.

Sju sofvande systrar.

De voro sju systrar i kungaborgen,
veka som vidjor och ranka som rör.
Lång är dagen och tung är sorgen
— stor är verlden utanför.
Vandrar'n, som kommer i kvällsen timma,
saktar ett grand sin gång,
ser deras mandelögon glimma
och tycker sig höra sång.

De voro sju döttrar till kungen i landet,
födda till verlden i sorg och svår tid,
knöto med kärlek på syskonbandet
och logo och gräto därvid,
Logo om dagen och gräto om natten
och talade sällsamma ord
och sågo bak vallgrafvens mörka vatten
ut öfver en sofvande jord.

Vindarne prassla med tomma hjärnor
och tukta träden till tidsfördrif.
Det lider emot en natt utan stjärnor
där stiger ej doft, där andas ej lif,
då glider en vålnad ut på balkongen
med slöja fladdrande, därifrån
är hoppet ej stort öfver kopparstången
ned i den väntande ån.

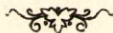
Gråtande systrar, sida vid sida
stå kring den hvita i marmorsal,
torcka med flätorna tårar strida,
trycka mot läppar en hand så sval,
forma böner med läppar hvita,
se på hvarandra, men töras ej se,
stirra med ögonglober af krita
i andlös förskräckelse.

Åter är himlen stjärnlös. — Då binder
en af de unga sitt blonda hår,
då lyssna två skälvande bleka kinder
till systrarnes andning från skumma vrår,
då fladdra en slöjas trådar sköra,
då hviner det till i luften helt styggt,
då tror sig patrullen på vallen höra
en and slå med vingen till flykt.

Den hvita marmorn är kall för sorgen,
dess färg ger icke en smula hopp,
Suckarnes hemskhet råder i borgen,
och tårarne hafva fritt lopp.

— Men när det har gått — man säger sju nätter
utan en stjärna på himmelen
utan dofter från kullar och slätter,
— fins af de unga ej en.

Höstvinden dånar och parken lystrar,
där bjuder han opp till en nyårsbal,
då ligga sju sofvande systrar
sida vid sida i marmorsal,
hvita som lakan, lagda på bleke
stela som drag som stelnat i skräck,
sofva vid skenet af flämtande veke
evighetstimmar i sträck.

Adjö och farväl!

Adjö, adjö! och farväl min vän!
— Vi komma aldrig mer igen.

Långt är till närmaste stad min vän
— vi komma aldrig mer igen.

Gul ligger floden i skymningen
— vi komma aldrig mer igen.

Tyst ligger vattnet i skymningen
— vi komma aldrig mer igen.

Mörk är vår väg, men jag känner den
— vi komma aldrig mer igen.

Adjö, adjö! och farväl min vän!
— vi komma aldrig mer igen.

Fest.

I skogen rustas det till en fest.
— Den store älgen, som plägar
stiga ensam på bristande vägar,
har kommit hem med en gäst.

De gröna snåren af sälg och al,
som kransa skogstjärnens vatten,
ha' väntat den långa natten,
men nu har han gjort sitt val.

Den vackra älgkon, som stillsam går
och rycker i deras grenar
och nafsar i stubbar och stenar
och vältrar i tätaste snår,

för henne smyckar sig skogen i grönt,
och vinden vemodsfyllt brusar,
och vågen långsamt sig krusar,
med henne är lifvet skönt.

Och när deras mular möta sig,
när de rycka i samma skotten
eller på skogssjöbotten
stiga på gyttjig stig,

då smyckar sig all den stora skog,
då gläder sig hela naturen
åt de stora barnsliga djuren,
som aldrig få älskadt nog.

Sommar och vinter.

Därute sveper sommarvind,
härinne dödens andning.
Därute hvirfla blom från lind,
här bittra tårars blandning.

Du kära! uppå blomsterplan
nu solens strålar lysa,
och visarn mäter deras ban,
— men du och jag vi frysa.

Se, du och jag, vi ha' haft sol
uppå vår korta lefnad.
Vi kunna nämna ett ifjol
vid spiselvärmens trefnad.

Ha' vi ej lefvat, som vi bort
med lagom utaf glöden,
så kanske vi ha' left för fort,
och därför nalkas döden.

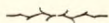
Det var en eld vi brunno vid,
som flammade så präktig.
Nu har den brunnit ut sin tid
med låga klar och mäktig.

Vi egde icke nog med vett
att skaka af oss ruset,
vi kanske våra vingar svedt
emot det starka ljuset.

Din midja var så varm och rund,
min arm var stark och lysten
och famnade mång herdestund
den fagra hvita bysten.

Se därför, när på blomsterplan
nu solens strålar lysa,
och visarn mäta deras ban,
så få vi begge frysa.

Därute sveper sommarvind
härinne dödens andning,
därute hvirfla blom från lind,
härinne suckars blandning.

Pagerna.

Hon är så vacker prinsessan!

— Hvad ha' hennes fingrar små för en lek
med radbandets kulor? — Hon kommer från messan.
Så blek hon är! — Ja, för mycket blek.

— I hvart af hennes ögonhår
det hänger ned en perlklar tår.

Dimman faller till natten.

— I dag komma konungens sändebud hit.

— Deras fartyg på flodens vatten
skönjer man re'n. — Genom dimma hvit
lanternor skymta. — Sång man hör
från roddarne. — En sorg det för.

Prinsessan går ut på balkongen.

— I popplarnes löf finnes ingen vind.

— Nu tystnar på floden sången.

— Jag tycker synd om den hvita kind.

Hon lutar den emot sin hand

och önskar sig ej till främmande land.

Det är som man höll mig för strupen,
som skulle jag kväfvast. — O, sörj icke så!

— Jag önskar jag låge i djupen
bland grottorna skymmande blå.

— Du älskar henne? — Du också!

— Kom, låt oss gå! Ja, låt oss gå!

Hvar skola två läppar pladdra
om lekar och glädje, om sorger och kval?

— Hvar skola två fötter fladdra,
hvita som dufvor i marmorsal?

— Och små, små händer ordna skönt,
när blommor jag bär in och grönt?

Dvala.

Hon sofver den unga bland rosornas doft,
ett löje läpparne krusar.

Omkring henne å det soliga loft
vestvinden smeksamt susar.

Det blonda håret till golfvet når
— hon sofver i dag, som hon sof i går.

Hon sofver den ljusa dagen lång
och hör icke, hur man gråter,
men öppnar hon ögonen någon gång,
det är för att sluta dem åter
i nästa ögonblick. — Tiden går,
och vinden susar kring lockigt hår.

Och får man henne från bädden fin
fram till fönstret att se på våren,
som klär sig därute och bjuder på vin,
sött, rusande vin ibland snåren
— hon ser därpå och hon ler däråt,
så brister hon plötsligt i hejdlös gråt.

Man för henne åter till hvitklädd bädd,
där de ranka lemmanne domna,
man går där och känner sig dödligt rädd,
att hon för evigt skall somna.
Man gåfve sig själf, och den vida jord
för ett enda litet igenkänningsord.

Lesbiskt vin.

Ha' vi ej barmar med fagert skinn,
ha' vi icke lena kinder
och smärta höfter i snöhvitt lin
och midja som lätt du binder?
Prinsessa! kom, få vi älska dig,
kom hit! kom hit! få vi älska dig.

Ljuf kärleken är, när i lockigt hår
som en blommätt fjäril han skalkas,
ljuft är det att älska i unga år
en afton, när luften svalkas.

Prinsessa! kom få vi ära dig,
kom hit! kom hit! få vi bära dig.

Ha' vi ej fötter snabba till dans
i sidenskorna de fina?

Ser du ej i våra lockars glans
den röda kvällsolen skina?

Prinsessa! kom, få vi vyssa dig,
kom hit! kom hit! få vi vyssa dig.

Prinsessan vandrar af och an,
hennes sinne bär på en trånad,
som ingen anar, en främmande man
har tändt hennes kinders rodnad.

Han kom öfver fälten, mot skogen han gick,
han drack hennes skönhet uti en blick

Han stannade blott en flyktig stund
och såg henne leka i sanden,
men det var som hade han kysst hennes mun
och fört henne bort vid handen
från de unga tärnornas glam och lek
till andra famntag och annat smek.

Mörkret.

Där ringlar sig den mörka flod
igenom skogstrakt skum,
än får dess vatten färg af blod
och än af kadmium.
Än är dess våg som aska grå
och än ett fjärran dunkelblå.

Men stundom är den tysta elf
mer svart än nattens dok
och svartare än döden själf,
när i sin stora bok
han skrifer upp ett älskadt namn
och sliter någon ur vår famn.

Då kan du komma tyst dit in
och vandra tyst omkring
och lyss till nattens dofva vind,
men skönja ingenting,
blott som ett kolsvart band däri
den tysta floden dra' förbi

med pinsamt, långsamt glidande
förutan skvalp och brus.
Men vill du än mer mörker se,
så tänd ett litet ljus,
och när det brunnit har till slut,
är allt mer dunkelt än förut.

Men sätt dig se'n vid floden ned,
sätt dig vid flodens rand,
om du skall finna rättan led,
det står i Herrans hand.
Den, som där lyst med fackelsken,
han finner bara mörker se'n.

Det mörka djup, som omger oss
af evighetens färd,
kan ingen speja ut med bloss
från ändlighetens verld.
Gud hjälpe den, som lyst därpå
med sina tankars irrsken små.

Besvärjelser.

När skuggan uppå täppans sand
af ryggåsstugans gafvel
går ut i mörker efter hand,
— då kommer vättens afvel
från kumlet, som här är bredvid,
där granskogen har makten,
och som från gamle torparens tid
är illa känt i trakten.

Det bor en tös i våran gård,
hon är så hvit i skinnet,
men många säga hon är hård
och lömsk och dolsk i sinnet.
Om henne går den sägen vidt,
att när hon kardar ullen,
hon får den i så eget snitt
som ben i kyrkgårdsmullen.

Så att den liknar på ett hår
vår gumse i svarta fällen,
så att den liknar en som står
i stugan och helsar »god kvällen!»
En friare med hår och skägg
och svarta ögon, som glimma
går fram ur mörkaste stuguvägg
i tystaste midnattstimma.

Det blir en ny för hvarje natt,
hon glammar och hon vyssar,
de leka henne sist så matt
med trolldom och med kyssar,
De nypa hennes hvita skinn
och kyssa röda munnen
och lemna icke kärestan sin
förr'n solen är upprunnen.

Men rundt omkring på täppans sand
vid ryggåsstugans gafvel,
där tassar kring med hot i hand
den onde vättens afvel.
Och det är sagdt, att innan kort,
de komma hit och skråla
och hemta henne lustigt bort,
ned till den ondas håla.

I hagen.

Därrinne i hagen i kvällningens ljus,
där sommarvindarne fläkta
och tankar komma med skymningens sus
af de växande skuggorna väckta,
bär aningen dem så vida omkring,
tills de dö och domna till ingenting.

De blåhvita stammar af stark masur,
som stiga bland väldiga stenar,
likna hafsbottnens sällsamma djur
med sina knippen af grenar.
Af rötter är marken undergräfd,
af kvistverk är himlen öfverväfd.

Där står en midjeslank, hvitarmad björk,
ljuslöfvad och fin i barken.

En bit ifrån står en annan mörk,
med refvor, som släpa i marken,
och gråter en bitter och ymnig tår
öfver sin älskades blonda hår.

Försmådd är hans kärlek, — nu skjuter han rygg
och vindar ihop sina klängen,
och stammen blickar knotig och stygg
fram mellan täta hängen.

Den unga och smärta, hans sorg hon vet,
men rister sin krona i likgiltighet.

Där spinna de hop sig så långt man ser
mot den ljusa himlen i vester
i kärlek och trånad ju mer — ju mer
det lider mot midsommarfester.

Men nere på hagmarkens gröna slätt,
spira stråna så ängsligt tätt.

Och där i det sparsamma ljusets färg,
gröndunkla med hvita glober,
trifvas kring kullar och mossiga berg
skogsfloras heliofober,
och allt är fylldt af en jäsande kraft,
som sjuder och porlar och sätter saft.

Och skum vaggar skymningens dimma fram
bland böljande ljusa björkar,
som stå i rader med stam vid stam
och löfverk som himlen förmörkar.
De dunkelblå skuggorna samla sig
öfver villsammt slingrande, trampad stig.

Men vi, som därinne i dunklet gå,
och vi, som stiga därinne,
känna hur våra tankar få
af den stora naturen ett minne.
Vi värja oss fram på slingrande stråk
och lyss till de stora trädenas språk.

Jag känner den äflan, den styrka som
har makt att i skott och grenar
taga sig uttryck — jag ser mig om
i skogen, och vet, hvad han menar.
— jag känner den trängtan till skönhet och ljus,
som spirar i vårkvällens skymningssus.

En skrattande tös.

När hon vattenöstes i kyrkans funt,
med stämman den pipiga matta
tyckte folket, som stod där rundt,
att de hörde flickbarnet skratta.

När hon låg i vaggan — med spelande blick
små kvittrande drillar slog hon.

När i kolt öfver stugugolf hon gick,
ständigt och ständigt så log hon.

Hon kom i skolan och skrattade jämt,
fast riset gaf märken i skinnet,
det fanns inget allvar, men allt var skämt
för det unga lustiga sinnet.

Så växte hon till och ville sig väl,
och barmen gaf sommarlöften,
och hon spände sig på sin spänstiga häl
så smärt om midjan och höften.

Hon trutade ut, och hon blickade ut
och log med ögon och kinder,
men hvart hon kom, där tog ledsnaden slut,
och borta var hvarje förhinder.

Se hon skrattade jämt, och hon sang, och hon gol
och gick lusteligt, gladligt i dansen
med svängande fläta och fladdrande kjol
och fötter, som höllo balansen.

Men kom där en gosse och nöp hennes kind
— det kunde nu intet förlikna —
så höll hon handen för munnen sin,
så måste hon nästan kikna.

Och kom han och tog sig en kyss eller två,
då måste hans hals hon fatta
och kunde knappast ha sig att stå,
så måste hon till med att skratta.

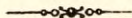
Och skogen fick höra i sommarnatt
och fjärden med löfklädda stränder,
hur varma kyssar aflöstes af skratt
och klappet af små hvita händer.

Hon log åt en hvar, och hon följde en hvar,
och hon skrattade åt dem alla
och slog sina hvita armars par
omkring dem för att ej falla.

De bäddade henne på tufvornas strå,
de hvilade henne i skogen,
och svängde henne med hi! och hå!
vid tröskningen uppå logen.

Det gick en karl på isen en natt
och lade ut ryssjor för laken,
då hörde han ett så underligt skratt,
som kom där borta från vaken.

Om våren, när fjärden vardt fri från is,
funno de liket, de sökte,
med uppsvällda drag — på ett underligt vis
två läppar till skratt sig krökte.

Eolsharpan.

Vinden en eolsharpa slår
vid stranden, där dimmor han skingrar.
— Tre unga prinsessor med yfvigt hår,
som de reda med smala fingrar,
som de fläta hvarann i och täcka sig med,
sitta lutade emot ett gammalt träd,
som rötterna kring dem slingrar.

De hvita lemmarne glänsa af lust,
de späda bröstenas knoppar
höjas och sänkas och likna just
det fallande blodets droppar.
Tre unga prinsessor famna hvarann
och röra helt långsamt af och an
sina hvita och ranka kroppar.

När stormvinden bjuder vågen till dans,
nedför mörka klippor de glida
ut som en grönaktigt bländhvit frans
i svallen, och sida vid sida,
bundna vid sina lockars svall,
på vågkammen glänsande grön och kall,
färdas de vida, vida.

Tre unga prinsessor sig flätat i hop
att ut öfver hafvet simma,
där tystna sjömännens hesa rop,
när uti den nattliga timma
tre bleka vålnader glida fram
högt på en fräsande böljas kam
i månskifvans gyllene strimma.

Smärtan.

Smärtan liknar suset
i de stora lindar
eller våggångsbruset
rördt af svala vindar.

Så går smärtans skälfning
uti njutning öfver,
som i kronors hvälfning
sommervinden söfver.

Så går sömnens njutning
inom smärtans rågång,
som en böljas lutning
uti svallens våggång.

Om ej smärtan funnes,
vore njutning ingen,
om ej hatet spunnes
under mörka vingen,

kärlek icke slöte
oss i vida famnen,
dödens stora möte,
var ej sista hamnen.

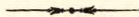
Omfale.

Kraften den rika,
min byggnads mærg,
— drottning och herskarinna!
känner jag vika,
kindernas färg
känner jag långsamt försvinna.
Se! uppå tillsnörda fötter jag går.
Se! jag har flätat mitt vilda hår.
Omfale! för att behaga dig,
klädde i kvinnokläder jag mig.

Svanhvita bruden,
så smärt och ung,
prydt sina finhuggna länder
med lejonhuden,
min klubba tung,
den lät jag dig i händer.
Sköter jag rockens gyllene ten,
känner din andedrägt, ljum och len,
Omfale! tag dig då väl i akt,
bruka försigtigt din stora makt.

Snörd är min medja,
din vilja huld
täcktes det så befalla.
Om halsen en kedja,
ringar af guld
på mina fingrar alla.
Jag har rört mina fötter till dans
på mjuka mattor i fackelglans
och låtit höra vid lyrans låt
en hviskande sång och en snyftande gråt.

Akta dig drottning,
att ej en dag
segrar min frihetsträngtan
i tankarnes brottning,
och med ett slag
jag griper min klubba med längtan.
Jag sliter af dina höfters prakt
lejonhuden. Tag dig i akt!
Omfale! när du beständigt ler
och tvingar min själ i stoftet ner.

Echo.

Ibland när herdepipans ljud
ifrån hans läppar veko
så lyddes skogens starke gud
till en snyftande låt från Echo.
— Sjugrenadt rör han blåser i
den långa sommarda'n
och vandrar i skogen mäktig och fri,
den store guden Pan.

När Cyrinx källornas najad
undan hans famntag flydde
och sina våta systrar bad
om hjälp, när dagen grydde,
hon föll, förvandlad till ett rör
af vass i källans kar,
men Pan af stängeln späd och skör
en herdepipa skar.

Och spelade sin låt därpå
tilldess hans krafter sveko,
då fördes dit på fötter små
den unga smärta Echo.
Hon tog hans sorg och klagan mot
och snyftade hans namn,
och guden grät vid hennes fot
och tog henne i famn.

Narciss, som lockat hennes gråt
ur skogens mörka gömmen,
hon glömde nu för pipans låt
och fördes bort i drömmen.
Hans hvita skönhet glömde hon,
som nyligt hon begrät,
för herdepipans blåa ton,
och lätt sig trösta lät.

Narciss och Cyrinx glömmas nu,
— all sorg är snart förgäten —
men Pan och Echo känner du
från skogens innanmäten.
Gå in i gröna dunklets fann
de ljusa sommarda'r
och ropa dem vid deras namn,
så tror jag, du får svar.

Nocturne.

En näckros hvilar på gröna blad
mot torfmyrens svarta vatten.
— Najaden har stigit upp ur sitt bad
i den varma sensommarnatten.

Den kvafva vinden har henne väckt,
med hufvudet böjdt tillbaka
hon ligger med en fot i vattnet sträckt
och armar stela och raka.

Finvuxna knän med plastiska veck,
vador med linier runda,
den fasta barmen med mjuka streck,
besløjade ögon som blunda.

Kring höfternas veka, rena kontur,
ringla sig stråna lekfullt,
och skuggan utaf en saftig fur
famnar drömmerskan smekfullt.

Alla blommor, som stå där i ring
böja kronorna sakta,
och hela naturen rundt omkring
tyckes helt andlöst vakta.

Kärleksvisa.

Jag ville förlikna din kyss vid vin
och en ljufvelig honungs doft,
ditt öga vid smycken ur gyllene skrin
från en konungs klädkammarloft,

din växt, som är sirlig och vek och späd
vid all blomstersängarnes prakt
och vid de unga vajande träd,
som stärkas i ungskogstrakt.

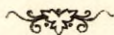
Men när har jag druckit den vinsort så stark
från pokalernas vida rund,
att blotta beröringen slog mig till mark,
lik en rusig från första stund?

När har jag smakat en honung så söt,
att jag aldrig mättats däraf,
och som när min lystna tunga slöt
ej en smak utaf äckel gaf?

Och när har jag skådat en konungs klenod
eller kostbar och sällsam juvel,
som så har bränt i mitt unga blod,
som ditt strålande ögas spel?

Hvar finnes den blomsterstängel så vek
i örtagårdssängarnes jord,
som lockar mitt sinne till samma lek
och min mun till så trånande ord?

Hvar växer den ungskog, hvar vajar den stam,
som jag ville mäta med dig,
där du öfver bonade golf går fram,
utan att se åt mig?

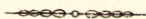
Fanfaron.

Den lustige Fanfaron! som I sen,
när flickans midja han kramar
och känner huru korsettens ben
mot de unga bröstens stramar
och känner de smärta höfternas tryck,
när valsens toner dem bära
och märker den mjuka halsens knyck,
när hans läppar kom den för nära.

Den lustige Fanfaron! hans sätt
är lustigt, men blicken lysten,
mot det hvita kråset lägger han tätt
den fina välformade bysten.
och stundom het, likt en samums vind
mot lockomslingrad en panna
låter han sakta glida sin kind
och sina mustascher granna.

Den lustige Fanfaron! det är han,
som får de svällande läppar
och bringar de unga hjertan, han vann,
att skälfva likt svängande kläppar,
och han, som lyfter med varsam hand
de höljen, som ingenting hölja,
de rundskurna lif och de tjusande band,
som ingenting kunna fördölja.

Den lustige Fanfaron till slut
med sin flicka vid sidan träder
på rankomslingrad veranda ut
och betraktar det härliga väder.
Då är hans stämman så djup och sonor,
när i tankens rymder han kretsar,
att den unga flickan får torka en tår
mot näsdukens svala spetsar.

Mötesplatsen.

Här är den mötesplats, dit jag går
när ångern glupskt sin roftand slår
i sargadt hjärtas rötter,
att kyssa ibland mörka snår
min unga kärestas ljusa hår
och klädningsfäll och fötter.

Här vandra kring benrangelsmän
i blusar blå, — mot himmelen
en frostig nattbrygd ångar.
Här fladdrar ifrån gren till gren
ett blekgult, fosforaktigt sken
i parkens vilda gångar.

Här är det, som man vore skild
ifrån den natt, som klar och mild
vid mull och mylla häftar.

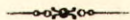
Här känner man sin onskas mått,
och här har man det ganska godt
i ångstens hvassa käftar.

Väntan.

Hvi dröjer i sofgemaket
den unga prinsessan? — Hvi döljer hon sig?
Är det för de lönliga kyssar
hon skänkte mig?

Är det för de små rädda orden,
som kommo fram i skymningen,
och hviskningars ljufva andning
hon döljer sig undan min vän?

Drömsyn.

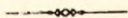
Jag såg i en dröm dina mjuka knän,
emot fönsterpallen de stöddes
— därute dog sommarnatten hän,
och tusende dofter öddes.

Den mjuka halsens böjning jag såg,
och det stora blonda håret
föll i en enda doftande våg
ned i ligustersnåret.

Då står därute en främmande man
med ögon som svarta stinga,
han fattar ditt långa hår i sin hand
och drager en stålblank klinga

Han höjer plötsligt den tunga glaf
och svingar den ledigt med handen,
och hugger ditt hufvud från halsen af
— det rullar bort i sanden.

Då flyger på hesa gångor opp
den bleka fasans dörr,
men jag står kvar med din styckade kropp,
och tycker — att allt är som förr.

Stämning.

Man roar sig, och man muntrar sig.
Jag knäpper en låt på min fela,
— Jag har en prinsessa, som dansar för mig,
så ofta det lyster mig spela.

Öfver vinblått vatten en dallring far.
Hej, vi äro födde till jämmer!
— Jag älskade en flicka i mina unga da'r,
pass på, om I tron, att det stämmer.

Hon var så blank uti ögat sitt
— bland reffarne vågen bränner,
allt, hvad hon egde, så vardt det mitt.
— Ha'n i seglat på sjön, god vänner?

Det är väl en afton af bara guld,
det spelas på mjuka strängar.
— Den jag nu har, hon är mig huld,
så fort jag har godt om pengar.

Landskap.

Nu andas sommarnatten
flämtande het
kring dammarnes vatten.
Svärdsliljor, neckrosor, och andmat grön
längta i hemlighet
efter en fläkt ifrån sjön;
— men svanorna sofva, svanorna sofva.

En syrsa sjunger med slocknande stämma,
myggorna falla till jorden som snö,
det doftar kvalmigt från ängarnas hö,
själf ville jag blifva till intet och dö,
— svanorna sofva, svanorna sofva.

Unga kärestor.

De äro så näpna i halfång kjol
de äro så skära om kinden,
de hafva ögon blanka af sol
och hår, som flätas af vinden.

De fladdra så lusteligt omkring
och undra på allt, de möta.
De gråta och le för ingenting
och ha så mycket att sköta

Men klämmer man till på de strängar, Ni vet,
som darra likt säf, när det stormar,
så blir deras andning flämtande het,
och munnen till gråt sig formar.

In skola de dansa i tyll och flor
vid pinglande klockors kvidan,
in skola de dansa i sidenskor
och stanna i tyst förbidan.

Men purpurläpparne kysser jag,
ty jag är prinsen i tornet,
som satt häruppe dag efter dag
och blåste i silfverhornet.

Tyst!

Tyst, tyst! — den som går härinne
får fara varligt fram
och komma med oskäradt sinne,
fåmält och allvarsam.

Tyst, tyst! den som träder härinne
vid skogens speglade dam
får svepa sin fot i linne
och klä' sig i fjäderham.

Ty här vid doftande brädden
i skogssjöfurors hvalf
slumrar på mjuka bädden
af blomfjun en vacker alf.

Träd varsamt, att du ej väcker
ur vimplad ögonfrans
en stråle ljus, som släcker
den sjunkande solens glans.

Hypokonder.

Jag vandrar drömmande en stig
bland strandens stora ekar,
jag vet ej hvad som kväljer mig
uti de andras lekar.

— Hvert föra de onda begären?
Hvad har jag för tomma tankar?
min drömmarhåg vänder och kryssar.

Jag längtar ut till skären
till framfjärdens grunda bankar
till böljornas matta kyssar.

Här när mig ingen verdens vind
jag lägger mig ned i mossan,
jag kyler mot en sten min kind,
och skakas i gråt som af frossan.
Där kommer någon på fjärden,
han kommer helt visst för att hemta mig,
ensam är jag i världen
och ensam går jag min stig.
Vill han taga mig upp i sin båt?
— hans blick är stygg och glåmig.
Ja visst, han skyndar sig häråt,
han har fått syn uppå mig.

Det går en liten, liten båt.

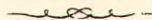
Det går en liten, liten båt
på hafvet midt i dimman,
själf vet han inget om sin stråt,
själf vet han icke timman.
— Hvar är kapten? — Hvem är ombord,
som ej kan ge ett varningsord?

Mot hvilket okänt underskär
skall han i natten splittras?
Hvems sista stunder skola där
af bränningens larm förbittras,
och hvilken hjälplös, ohörd bön
skall vinden bära öfver sjön?

Majnatt.

Gigorna spela och trummorna slå
längs utmed de skumma bankarne.
Bilderna krympa ihop och bli små,
men stora och tunga bli tankarne.
Med flaggor och vimplar man ståtar,
det är en majnatt ute på sjön.
Allt folket är samladt i båtar,
man skyndar dit bort emot ön.
Och hon är med. — Ja, hon är därborta
bland dem, som njuta glädjens natt, den korta,
hvars timmar för mig så långsamt vandra,
och natten faller,
ja, natten faller
kring henne och de andra.

Färger.

Silkesko så blank och fin,
klädningsbård som hafsblått vin,
gyllen lock om äne
röda läppar tvenne.
Bländhvitt lyser barmens lin,
klart och blodrött som rubin
blickar halsens spänne
— se, jag älskar henne.

Vestanskärs där solens gång
öfver gröna vågors sång
sig i guldmoln sänker,
måsens vinge blänker,
där han flyger dagen lång.
— Där mot branta klippors språng
skummets fradga stänker,
uppå mig hon tänker.

Valse excentrique.

Kring väggarne har orkestern plats,
det ljuder från minst hundra halsar
vid balen i Ciécos palats.

Fursten smyger sin lustiga arm
kring makans midja och valsar
vid tonernas döfvande larm.

Hon är så välväxt och smärt och mjuk,
och deras läppar mötas.
— men hon känner sig plötsligt sjuk.

Fursten känner den sjukdomen väl.
Han vet huru den skall skötas
och valsar på spänstig häl.

Du höll henne kanske allt för kär,
fick hon hvila kanske från leken,
fast hon var så ung och så skär?

Du slår din arm om ett liflöst ting,
furst Ciéco, nu slocknar vecken,
och blickarne fara stela omkring.

Det brusar en djäfvulsk hornmusik,
 och vanvett fursten fattar,
 han valsar omkring med ett lik,

som hade han aldrig valsat så
 och slår sig för knäna och skrattar:
 ha, ha, ha, ha! — Hå, hå!

Tag bort!

Tag dina visors buller bort,
låt mig få rum för tankar!
— I dödens frihamn innan kort
min farkost kastar ankar.

Tag bort de visors gälla ljud,
som minna mig om världen!
— Min själ är stadd på väg till Gud,
mot himmelen går färden,

Hvad klang af bålar och af glas,
hvad skratt från unga flickor?
Hvad värdshusnyfers larm och ras
kring sal'n med fyllda brickor?

En liten bägare med vin
ställ i en bortskymd kammar,
när emot rutan likt rubin
den röda solen flammar.

Tag lidelsernas spruckna gråt
och anleten, som grina,
tag harpors och cymbalers låt,
som mina öron pina.

Där utan lyx och stor komfort
vill jag i tankar sjunka.

— Tag dina visors buller bort
och trummorna, som dunka.

Hvad batar det vi sörja?

Hvad batar det vi sörja så och sucka dagen lång,
och låta nattens mörker oss förfära
och vakna upp om morgonen till släp och mödor mång',
som vore lifvets sista verkdag nära?
Nej, låt oss lefva lifvets dag, än medan tid det är
och höra upp med detta rop, att nu är natten när
och låt oss högt på skuldran oket bära.

Ty vore ock planeterna som fruktträdsblom i vår,
som hvirfla kring så lusteligt och falla
och skulle alla kreatur förgås redan i år,
och skulle vi i grafven sänkas alla,
så tror jag, vi har haft det så bra, som vi kan få,
må ingen tycka det är synd och mycken skada på,
att från det vi var varma, vi bli kalla.

Jag dricker ur min bägare och finner vinet godt,
så länge jag har smaken på min tunga,
men när jag tömt mitt sista krus, begär jag än ett mått,
och sedan vill jag gladeligen sjunga,
och glömma allt det härliga, som jag gick miste om
och tänka på den glädje — ja, som aldrig, aldrig kom,
den glädje, som vi vänta på som unga.

Den glädjen rymmes icke i lekar och i ras
och vackra flickors gråt, när kyssar röfvas.
Den glädjen ryms i vinets saft och i det fyllda glas,
när alla kval och alla sorger söfvas,
och alla visors buller och sorgsna tankar fly
för drömmarne som sväfva kring likt rosenderöd sky
om våren, när de fagra lundar löfvas.

Men vore alla menniskor af samma stoff som jag,
vi gjorde slut uppå vår vedermöda
och såge ej om aftonen emot en morgondag
för att med små bekymmer krafter öda.
Vi skulle blicka glade och nöjde i vårt stop
och fira stundens glädje, men ej med höga rop,
och endast låta mogna drufvor blöda.

Färder på sjön.

Jag stoppar min pipa
och ställer kardusen bredvid mig på bordet
och skrattar en stund åt dem,
som jämt vilja föra ordet,
åt dem, som skrika vid middagstid:
»det blir storm till natten!»
och finna på bästa råd
för fartyg att undvika vatten.

Jag skrattar åt dem, som harkla och hosta
och skräfla
om stormiga färder, när sjön ligger blek
och täfla,
om hvem utaf dem, som sett
den största faran i synen,
utan att ens så mycket som
rynka på ögonbrynen.

Sätter det bara till med en hvinande storm
eller åska,
när som de ämna sig ut,
så inte få de just brådska
att komma ur hamnen bort,
men äro de väl i tagen,
så sätta de draggen i sjön
och lägga sig ned på magen.

När ankaret fäst i botten,
och säkra ketteringar binda,
så äro de säkra och börja att hala
och vinda.

De ligga och rida mot sjön och äro så bleka
om nosen,
men när de druckit sin grogg,
så ta's de om hand af matrosen,

och föras bak seglet i lä och önska sig
vara långt borta
och svepa filter om knä't
och med psalmer tiden förkorta.
Men när de komma i land,
så har sjöviden varit så präktig,
och deras själ varit fylld
af naturen, så stor och mäktig.

Och nöjet de haft,
har varit så utomordentligt,
och bäst var nu vinden förstås
och sjögången något väsentligt:
»När skummande böljekammar
gingo med makt öfver båten,
stod jag på främsta däck
och var så gruffigt belåten.»

Men sådana ha' så lätt
för att finna de stora orden.
För dem fins ej någonting till
på hela den vida jorden,
som de ej ha' lust till att pröfva
och sätta sig öfver,
och aldrig så få de stackarne,
hvad de behöfver.

Men därför märker man snart,
när någon har pröfvat en fara,
så låter han helst
de stora ordena vara
och tiger och vet med sig själf,
huru liten och ömklig han fann sig,
när hela hans lefnads tråd
kring en gungande planka spann sig.

Hem!

Ack, dessa stigar är jag trött uppå,
som slingra fram bland klippta tujors rader.
— Hem till min moders hydda vill jag gå,
jag vill gå hän och söka upp min fader,
och börja vandra på en annan stig,
där ångerns fador icke finna mig.

Den leden går ej mellan hvita snår
af nejders blomprakt eller fulla rosor,
men uppå törne, som kan sticka, går
man hän mot skilda håll på skilda kosor
Jag vill gå hem i dessa stjernors ljus,
jag vill gå vägen till min moders hus.

Se, där vid vägen jag en boning vet,
röd ligger solen in i hvitklädd kammar,
och vinden har så mången hemlighet,
som han för åsens svala lågmält stammar.
Där bor min flicka, hon som jag ej såg,
se'n dess jag trädde an mitt vandringsståg.

Där väntar hon mig invid vägens kant
ifrån den första stora vägakröken,
hvarfrån man skönjer än på bergets brant
ur dalens hyddor sorgbemängda röken.
Hur mången kväll hon fönstret slår igen
och läser fromt en psalmvers för sin vän.

Jag vill gå hem! — Jag vill gå in helt fort
och bikta all min nöd och sorg för henne,
och jag vill stanna vid min moders port
och säga, hvem jag är, till dessa tvenne,
som hafva left sitt lif i slit för mig
och sörjt för mig och tagit nära sig.

Psalm.

När jag, en vägtrött vandringsman,
 kvällen sjunker ned
och ej ett steg till taga kan
uppå min långa led,
men invid dikesrenens dam
slår mig till ro att tänka,
på huru vägen slingrat fram,
och mil till mil sig länka,

gif, att ett vänligt öga ser
min trötta andes strid,
gif, att bland dimmors dunkel där
en boning utaf frid
må resa sig ej allt för långt
utom mitt ögas spaning,
som likväl sökt och frestat mångt,
hvarom man ej har aning.

Se, tanken for ju ofta vill,
och viljan var ej god,
men Herre, räkna mig ej till,
hvad uti hastigt mod
jag bröt, ty ångern har jag känt,
och sorgens heta tunga
har likt en svafvelånga bränt
i mina tankar unga.

Gif Herre, att ej långt ifrån,
där jag har sjunkit ned,
bortom de bruna vissna strån
på höstmörk, nattlig hed
reser sig ljus och fagert hvit
din milda kärleks boning
och låt mig finna vägen dit
till glädje och försoning.

Resignation.

Sorgen bryr mig ej längre,
bitter och tung som ett likkistlock,
gör den min krets allt trängre
och ställer min fot i stock.

Jag är van till att krypa,
jag är van till att böja mig ned,
när hungerns tänger mig nypa,
och brödkanten får min käk ur led

Ingen missväxtens lada rymmer
och ingen fattigmans pung
de kval och de tusen bekymmer,
som göra mig vägen så tung.

Hårt är att ingenting ega
och intet ha' hopp om att få,
i människors aktning väga
så föga som visset strå.

Men strunt! Jag vill titta i backen
och icke se mig omkring
och göra en knyck på nacken
och låtsas om ingenting.

Hvad jag kallar menniskovärde
det känner icke vår tid,
men allt hvad, som jag begärde,
var att få lefva i frid.

Men strunt! Jag tar märke på kruset
och bjuder mig själf på en klar.
Se'n sofver jag af mig ruset
i väntan på bättre dar.

Friskt mod!

Gud uti himmelen hjälpe oss
af med det eviga kifvet.
Jag kämpar mot ödet, med ödet jag slåss,
den tvekampen gäller lifvet.
Men den som dukar under en dag
och den, som blir stukad och böjd — är jag.

Som bäst när jag tror mig undsluppen och fri
från slagen och tror mig förgäten,
ser jag mig plötsligt ringad uti
de starka, snärjande näten.
Det hjälper ej klaga och spjärna emot,
när blacken slänger om trasig fot.

Min fader och moder, de gråta tyst
under ängslande sorgers börda,
det naggande armod, som pannorna kysst,
ville jag försöka att mörda,
ville jag försöka med nattlång id
att bringa till tystnad för någon tid.

Men när som bäst min sena är stark,
och blodet pulserar och glöder,
slår mig förbannelsens tyngdlag till mark,
jag ligger i sårnad och blöder.
Jag andas tungt och vänder mig om,
men ser icke hvarifrån slaget kom.

Men, friskt mod! en bägare mustigt öl
plär gifva nytt mod åt hjärnan.
Fram vill jag på vägen förutan söl,
jag går mot den ljusa stjärnan.
Jag går mot de dunkla svinnande hus,
som skymta i qvälldagerns matta ljus.

Unghästen.

Fick jag dig fast? — det var hålen!
— jag tror han spjärnar bakut.
Lägg betslet i mun på fålen,
han sprakar som eld i krut.

Han sparkar i våra väggar,
så flisorna flyga ikring,
och stockarne flagna. Han gnäggar
och bits för rakt ingenting.

Det vardt för trångt i stallen
på hackelsen tog det slut,
då släppte vi ut'en på vallen,
en långbent och gänglig drasut.

Nu börja hans länder skina,
nu börjar att stiga hans mod,
på lemmar smärta och fina
man ser, det var fullgodt blod.

De brunstiga stona se det,
som gå uppå grannens mark,
de stå i rad bortvid ledet
och nafsas i alarnes bark.

Hans hals är smidig som svanens,
hans rygg har ej sadel tryckt,
den yfviga fladdrande manens
långhår ha dem förryckt.

Men nu skall han föras från vängen
och visa, hvad krafter han har
och länkas vid fimmelstången
och lära sig gå i par.

Nu skall han känna en tryckning
af betslet i mule öm
och ledas af hvarje ryckning
i säker och bindande töm.

Landstrykaren.

Med en finkelbutelj och ett matknyte tunnt
och stöflar af hvitnadt läder
på ryggen, — stryker han landet rundt
i sol och i ruskigt väder.
Tar ibland några steg till dans
och gnolar en stump på färden,
— vandrarrågen var alltid hans,
från det han kom till världen.

Hans hy är svartbränd och tofvig hans lugg,
men hviskar han åt en jänta,
hvar stället är, så ler hon i mjugg,
och inte plär han få vänta.
Och kommer han någon afton säll
till ett dansgille uti en lada,
han lyfter på hatten och helsar, godkväll!
och är snart glad bland de glada.

Och går han en afton så jämn och full,
utan att gurgla och bråka
från krogen, han träffar vid stadens tull
en bonde som bju'r på att åka,
och bju'r på en sup medan åket går
öfver vägens knaggliga stenar
och genast språklådan upp han slår,
tills bonden förstår, hvad han menar.

Då följas de åt till hans torp eller gård,
där bäddas det på ett ränne,
och halmen, han får, är inte så hård,
men fins det en tös, får han henne.
Och syrsorna hvissla kring tak och kring loft
i ladugårdslängor och stallar,
och utifrån tränger en sötaktig doft
från nyslagna klöfvervallar.

Och inte har han kredit på en sup
eller ölflaska, om det gäller,
men bjuds det, så tar han en lång och djup
ihop med andra gesäller.

Och får han en rock eller fattig slant,
när han går genom byn om kvällen,
så sätter han den på krogen i pant,
när han kommer till kända ställen.

På skullen.

Och ryck mig inte i flätan — jag ber,
jag stannar inte häruppe mer.

Och håll mig inte i armen — jag ber,
och hör hvad jag säger, Ni misstar Er.

Tag mig inte om lifvet — jag ber,
och sätt mig inte i halmen ner.

Min far går ute på ängen — jag tror,
men nere i stugan sitter min mor.

Ni vill mig inte rätt väl — som jag tror,
jag måste gå ned och se till våra kor.

Man kan inte lita på Er — hvad jag tror,
om aldrig så dyrt Ni svor.

Jag har icke lofvat Er — det jag vet,
och släpp mig nu bara, man kunde få se't.
Jag har inte bedt Er gå hit — som jag vet,
och gå Er väg bara, ty jag får förtret.
Jag har inte gifvit Er lof — hvad jag vet
att komma med sådan där tokighet.

Jag kan ju ropa på mor — om jag vill,
hon kommer genast på stunden till.
Jag kan ju gå min väg — om jag vill
— men bara Ni hölle Er vackert still,
så kunde jag ge Er en kyss — om Ni vill,
så kunde jag ge Er — en till.

Följ med mig på vind!

Hvad grufvar du på, och hvad grunnar du på?

— Vår far är hängd i spjället,

och mor det gamla skrället,

hon skall i kyrkan gå.

Töserna våra de stå bortvid grind,

följ med mig på vind,

följ med mig på vind.

Det skiner en sommarbehaglig sol
och vägarne ligga hvita
följ med mig du vackra Brita,
följ med i din randiga kjol.

Låtsä ej om, hvem det var som kom in,
följ med mig på vind,
följ med mig på vind.

Du förstår jag vill prata en stund med dig
om det som är skäckigt och brokigt,
om det som är vindt och tokigt,
om allt sånt som roar mig.
Och jag skall smeka din röda kind,
följ med mig på vind,
följ med mig på vind.

En solskensdag.

Solen skiner i badhusallén
på nyckelblomster och brandrödt hven,
och blåklinten fångar ens öga.
Uti dess strålande silfverglitt
långt utåt fälten i disigt hvitt
de saftiga axen löga.

Det kommer en fyr, han stampar sin takt
och ta'r sig ett valssteg och bligar frackt
under ögat på jäntan, han möter.
Han lyfter en smul på mössan sin
och nyper henne en smul i kind
medan munspelet friskt han sköter.

Vid väggkanten böljar den mogna säd.
— Och det kan hända hon följer med,
se'n hon slätat ett grand på kjolen,
han håller fast hennes mjuka hand,
hon sneglar åt sidan ett litet grand
under duken, som skyggar mot solen.

De två och de två, se'n ingenting mer!
God vänner, I veten hur sommarsol ler
och hur värmen sticker i ryggen.
De susande vindar till ordena lyss
under rönnbärsträdet tog han en kyss,
han tog väl flera den styggen.

Bortom ladet.

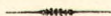
Bortom ladet, bortom ladet
är en äng af timotej,
tag den vägen, när till badet
ned du ämnar dej.

När jag skyggar emot solen
med min hand, att bättre se
och får se den röda kjolen
komma fladdrande,

skall jag ställa lien från mig
och i stället ta' din hand.
Ger du kanske då i lån mig
dina läppars brand?

Ger du kanske halsens hvithet
och din vackra flätas guld,
är du kanske något litet,
litet grand mig huld.

Sätter kanske, om jag vill'et
i det slagna höt dig ner,
lyssnar till min bön i stillhet
och i tysthet ler.

Vallpojken.

Det ljuder ett dragspel bortföreåt,
det låter som dans bort i backen.
Det kommer en dräng i sin kvällsgåbortståt
och svänger sig ledigt på klacken.

Jag känner så många töser små,
som borta på vallevägar gå
med granna flätor i nacken.

Med hvem af de unga får jag en dans?
Med hvem får jag valsa jag stackar'?
Hvem lyfter ett slag på ögonens frans
och niger och säger: »jag tackar?»
Ack ingen, ack ingen, hvad jag nu vet,
ty här ska' kritererna gå på bet
hela natten i kärr och backar.

Själff har jag en pipa, skuren af sälg,
men blåser jag än, så det hviner,
kommer här ingen spenderbutelj
och ingen jänta som skiner,
men väl om jag somnar till ett grand,
så korna gå ned sig vid gungflyns sand
blir det ovet och bistra miner.

Orrspel.

Orrren spelar i björkens topp,
trasten åt sol'n sig gläder,
ekorren gör förtviflade hopp,
— det är ett så ljufvigt väder.

Det går en flicka bland ris och ljung
bland doftande granar och tallar,
det går en flicka, smidig och ung
i skogslyckans snår och vallar.

Morgonen lyser där hon går
och torkar daggen på backen,
morgonen lyser i hennes hår
och på den bländhvita nacken.

Jag vet, hvem hon är, ack, jag vet, hvem hon är,
som inne i grönskan jag spanar.
Hon är den flicka, jag har fått kär,
fast ingenting alls hon anar.

Men vågade jag, som jag ville det,
så smög jag mig efter på stunden,
så smög jag mig efter i hennes fjät
och kysste henne på munnen.

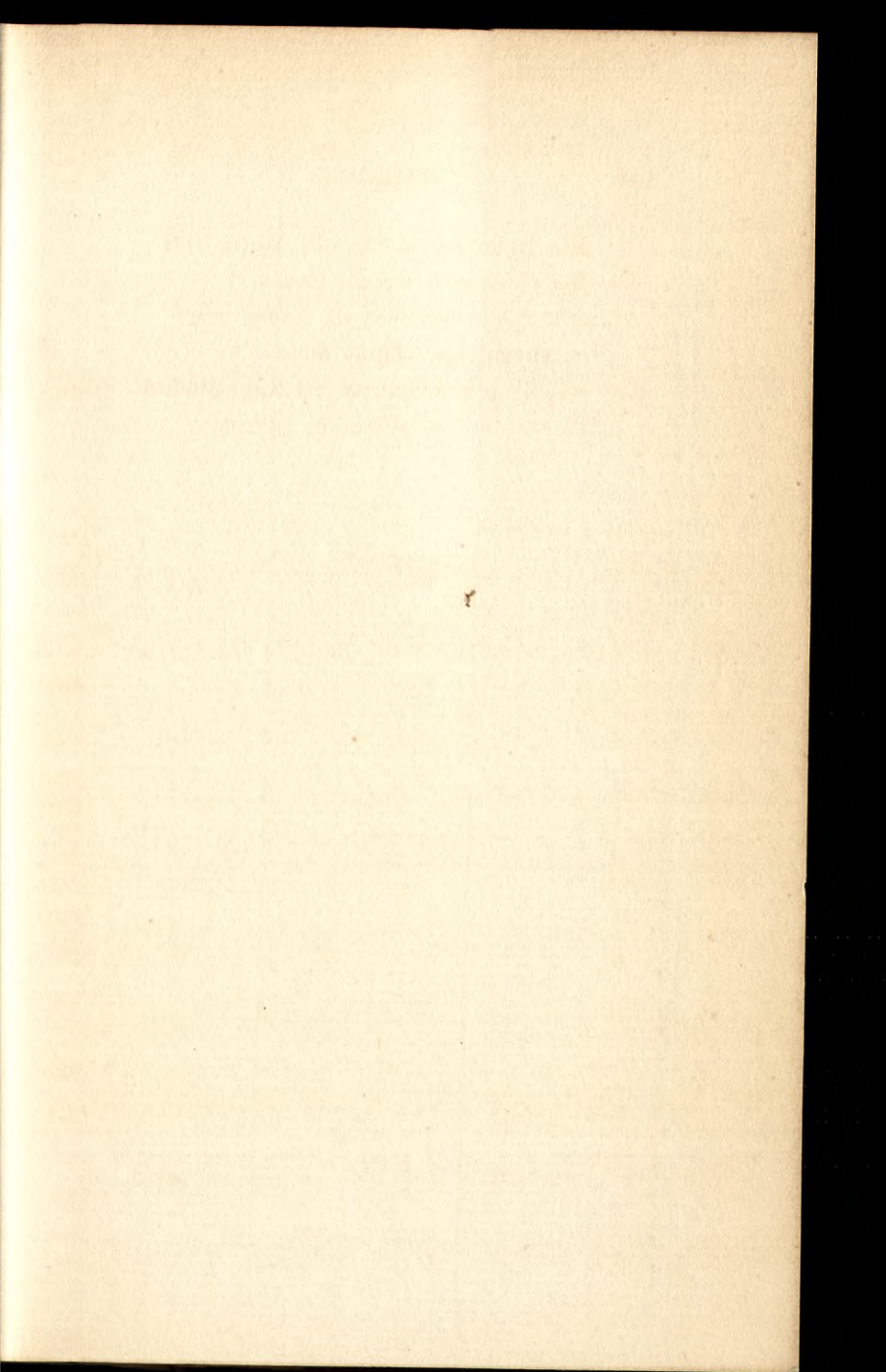
Stämning.

Trådar af guld hänga ned från skyn
och släpa på vattnets yta,
ringar af guld, som blända ens syn,
på blekstillade vågor flyta.
— När solen sjunker vid skogens bryn,
de trådar, de ringar sig knyta.

De trådarne spinnas af längtans glöd,
de tänjas så smala och långa,
de ringarne smider en lycka spröd,
som sökes och sökes af många,
men först när dagen i vest är död
af längtan låter sig fånga.

Min lycka har aldrig sett dagens ljus,
den födes med nattens timma,
min glädje behöfver ett stadigt rus,
en skymnings blågråa dimma
och tål genom fönstren till lågbygdt hus
på sin höjd se stjärnorna glimma.

MARTIN LANDAHL:

<u>Dramatiska utkast</u>	2:50
<u>Dramatik</u>	1:75
<u>Dikter</u>	2:00

★ Pris 2 Kr. ★